

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 12

**w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2
w Jaworznie**

WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Wychowanie to **wspieranie dziecka w rozwoju** ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

PROFILAKTYKA

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Program zawiera dwa rodzaje profilaktyki:

- pierwszorzędową – skierowaną do wszystkich uczniów i ich rodziców,
- drugorzędową – obejmującą uczniów już zdiagnozowanych.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Realizacja *Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego* zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem,

pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku,
- przeprowadzenie badań nt. sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku,
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

Obowiązujące akty prawne:

- Ustawa Prawo Oświatowe z dn. 14.12.2016 r. (Dz. U. z 2017 r. , poz. 59)
- Karta Nauczyciela,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1,
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 02.06.2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1117),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763),
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich,
- Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535),
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55),

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09.08.2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591),
- Rozporządzenie MEN z dz. 18.08.2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani (Dz. U. z 2015r. poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14.02.2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356),
- Koncepcję Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania.

Misja szkoły

Jesteśmy szkołą bezpieczną i przyjazną dla uczniów, rodziców i środowiska.

Wizja szkoły

W naszej szkole uczymy, wychowujemy i stwarzamy bezpieczne warunki do wszechstronnego rozwoju ucznia. Przygotowujemy go do dalszej nauki i życia w zmieniającej się rzeczywistości. W swojej pracy kierujemy się ogólnoludzkim systemem wartości, dobrem dziecka oraz wspieramy rodzinę w wychowaniu. Pielęgnowujemy tradycję środowiska, narodu i państwa, kształtując prawego Polaka.

Model absolwenta szkoły

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent klasy III jest:

- Jest ciekawy świata. Chętnie korzysta z poznanych źródeł wiedzy i obserwuje zjawiska zachodzące w najbliższym otoczeniu. Zna swoje miasto, jego historię i zabytki. Zna główne regiony Polski i potrafi o nich opowiadać. Umie wyciągać wnioski ze swoich obserwacji.
- Jest odpowiedzialny. Służy pomocą swoim kolegom. Wie, że „inny” nie znaczy gorszy. Potrafi podejmować decyzje. Rozumie potrzebę ponoszenia konsekwencji swoich działań, zna i szanuje symbole narodowe.
- Jest otwarty i tolerancyjny. Stara się nawiązywać kontakt z innymi dziećmi oraz dorosłymi, współdziała z nimi i akceptuje ich odmiennosc. Umie zaprezentować własne zdanie i słuchać opinii innych.
- Jest aktywny. Lubi ruch i chętnie uprawia sport w różnych jego odmianach. Podejmuje próby ekspresji artystycznej – na miarę swoich możliwości: rysuje, maluje, śpiewa, tańczy.
- Jest rozważny. Szanuje zasady bezpieczeństwa i higieny. Potrafi je stosować w swoich codziennych czynnościach.
- Jest kulturalny. Zna podstawy kulturalnego zachowania i potrafi je stosować w życiu codziennym, rozróżnia dobre i złe zachowania.
- Dobrze zna swoje otoczenie – dom i szkołę. Lubi kolegów i koleżanki oraz swoją szkołę, uczy się na miarę swoich możliwości. Sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą w życiu codziennym. Formułuje pytania i poszukuje na nie odpowiedzi. Zna symbole narodowe.
- W zakresie dydaktyki spełnia wszystkie wymagania edukacyjne zawarte w podstawie programowej.

Absolwent klasy VIII jest:

- człowiekiem posiadającym wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia,
- człowiekiem umiejącym samodzielnie się uczyć i korzystać z dostępnych źródeł informacji,
- człowiekiem poprawnie posługującym się językiem ojczystym i przynajmniej jednym językiem obcym,
- człowiekiem posługującym się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi w zdobywaniu i prezentowaniu wiedzy,
- człowiekiem tolerancyjnym, akceptującym różne postawy i poglądy, znającym i respektującym prawa człowieka,
- człowiekiem umiejącym pracować indywidualnie i w zespole,
- człowiekiem cechującym się wysoką kulturą osobistą, życzliwie nastawionym do świata i ludzi,

- człowiekiem asertywnym potrafiącym rozwiązywać problemy w sposób akceptowalny przez środowisko,
- człowiekiem dbającym o bezpieczeństwo własne i innych,
- człowiekiem promującym zdrowy i ekologiczny tryb życia,
- człowiekiem potrafiącym korzystać z dóbr kultury i uczestniczącym w życiu kulturalnym,
- człowiekiem posiadającym świadomość potrzeby współpracy i integrowania się z innymi narodami przy zachowaniu własnej tożsamości i odrębności narodowej.

Uczestnicy programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły:

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę,
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu).

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspierają rozwoju uczniów i usamodzielniania się,
- prowadzą dokumentacji nauczania,
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno pedagogicznej,
- integrują zespół klasowy i kierują nim,
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów,

- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku nauki i obowiązku szkolnego,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracują z rodzicami; włączają ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, pielęgniarką,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych,
- udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają zapisów Statutu Szkoły (z uwzględnieniem praw i obowiązków)
- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,

- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
- prowadzą zdrowy tryb życia dbają o swoje środowisko,
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej,
- uczestniczą w opiniowaniu różnych spraw szkolnych

Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jaworznie,
- Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Jaworznie,
- Komenda Miejska Policji w Jaworznie,
- Państwowa Straż Pożarna w Jaworznie,
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaworznie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworznie,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Jaworznie,
- Muzeum Miasta Jaworzna,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaworznie,
- Urząd Miejski w Jaworznie – Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

Inne instytucje współpracujące ze szkołą przy realizacji programu (poradnie specjalistyczne, stowarzyszenia i instytucje wspierające działania ekologiczne i promujące zdrowy styl życia).

Główne cele wychowania i profilaktyki:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu

przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

Klasy I – III

CZEŚĆ WYCHOWAWCZA:

ROZWÓJ INTELEKTUALNY

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Wdrażanie uczniów do punktualności, obowiązkowości i systematyczności.	- systematyczny udział w obowiązkowych zajęciach szkolnych.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej,
2. Poszukiwanie wiedzy i informacji w źródłach innych niż podręcznik.	- prezentacja dodatkowych materiałów do zajęć, - lekcje z ciekawą książką, - korzystanie z zasobów biblioteki szkolnej, - lekcje biblioteczne.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej,
3. Rozwijanie własnych zainteresowań i pasji.	- udział w zajęciach kół zainteresowań, kół przedmiotowych, na terenie szkoły, organizacjach uczniowskich.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, opiekunowie kół
4. Wykorzystanie komputera w życiu codziennym.	- edukacyjne programy multimedialne w czasie zajęć szkolnych i domowych, - lekcje i koła zainteresowań, - konkursy z wykorzystaniem komputera, - Internet.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, opiekun koła, organizator konkursu
5. Organizacja życia kulturalnego szkoły.	- wyjazdy na wycieczki przedmiotowe i kulturalne bliższe i dalsze, - wyjścia do kina, teatru, muzeum, biblioteki, wystawy, koncerty, spotkania z ciekawymi ludźmi itp.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej,
6. Aktywne włączanie się w życie społeczności szkolnej.	- dekoracja szkoły oraz wystawy prac uczniów, - konkursy, olimpiady, zawody sportowe, akcje społeczne, - apele i akademie szkolne, - inne uroczystości szkolne.	wychowawcy klas i wyznaczeni nauczyciele

7. Organizowanie życia kulturalnego klasy.	- udział uczniów w uroczystościach i imprezach klasowych (Pasowanie, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy i Taty, Dzień Dziecka itp.)	wychowawcy klas
--	--	-----------------

ROZWÓJ EMOCJONALNY

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Rozpoznawanie, i panowania nad własnymi emocjami. Akceptacja siebie i umiejętność dokonywania samooceny.	- wyrażanie własnych emocji przez udział w grach i zabawach dramowych, zajęciach muzycznych i rekreacyjnych, - systematyczna współpraca z domem rodzinnym, pedagogiem szkolnym, - praca z tekstem literackim – wzorowanie się na postawie pozytywnych bohaterów, - bieżące ocenianie zachowania ucznia zgodnie z WO, - comiesięczne dokonanie samooceny przez ucznia i podsumowanie jego zachowania w zeszycie informacyjnym.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej,

ROZWÓJ SPOŁECZNO – MORALNY

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Wyrabianie nawyku obowiązkowości i rzetelności.	- systematyczne sprawdzanie obecności na zajęciach lekcyjnych, - egzekwowanie noszenia właściwego stroju galowego.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, wszyscy nauczyciele
2. Wzmacnianie szacunku dla pracy swojej i innych osób.	- podnoszenie kultury osobistej i szacunku wobec siebie i innych, w szczególności nauczycieli i innych pracowników szkoły, - wyróżnianie i nagradzanie prac uczniów.	wszyscy nauczyciele organizatorzy konkursów

3. Wzmacnianie poczucia związku z domem rodzinnym.	- organizacja uroczystości klasowych wynikających z różnych okoliczności rodzinnych (Wigilia klasowa, śniadanie wielkanocne, Dzień Babci i Dziaka, Dzień Mamy i Taty itp.), - redagowanie życzeń świątecznych, przygotowywanie laurek.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej,
4. Kształtowanie uczciwości i sprawiedliwości.	- przestrzeganie zasad i reguł zapisanych w WO, - uświadamianie uczniom waloru przyznania się do błędu, - przestrzeganie zasad i reguł podczas zabaw i gier zespołowych.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej,
5. Rozwijanie wrażliwości społecznej.	- organizowanie pomocy koleżeńskiej - włączanie się do różnych akcji charytatywnych organizowanych na terenie szkoły i poza nią.	wychowawcy klas i inni nauczyciele
6. Kształtowanie u uczniów więzi ze szkołą.	- poznawanie historii szkoły, - udział w uroczystościach szkolnych i klasowych, - reprezentowanie szkoły w konkursach pozaszkolnych, olimpiadach, zawodach sportowych.	wychowawcy klas I – III i wyznaczeni nauczyciele wychowawcy klas I – III i wyznaczeni nauczyciele
7. Utrwalanie postaw patriotycznych.	- pogadanki na temat historii kraju, symboli narodowych - realizacja odpowiednich tematów na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej, - udział w uroczystościach organizowanych z okazji świąt państwowych.	wychowawcy klas I – III nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej wychowawcy klas I - III

EDUKACJA PROZDROWOTNA

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Wdrażanie uczniów do przestrzegania zasad BHP.	- uświadamianie uczniom dbałości o bezpieczeństwo swoje i innych podczas zajęć, lekcyjnych i przerw, - pogadanki na temat higieny osobistej.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pielęgniarka szkolna
2. Kształtowanie postaw prozdrowotnych.	- pogadanki na temat wpływu aktywności fizycznej na samopoczucie i postawę ciała, - zachęcanie uczniów do samodzielnego udziału w różnych formach aktywności ruchowej.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej

3. Rozwijanie i popularyzacja dbałości o sprawność fizyczną.	- reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych szkolnych i pozaszkolnych, - aktywny udział w zajęciach wychowania fizycznego.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej,
4. Kształtowanie nawyku zdrowego odżywiania.	- pogadanki na temat zdrowego odżywiania się i jego roli w życiu człowieka, - gazetki na temat prawidłowego odżywiania.	wychowawcy klas, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej

CZEŚĆ PROFILAKTYCZNA

CEL OGÓLNY:

PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I WŁAŚCIWYCH FORM SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Uświadamianie dziecku potrzeby aktywności ruchowej. Wdrażanie do aktywnego spędzania wolnego czasu.	- uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych w szkole i w mieście, - prowadzenie gimnastyki śródlekcyjnej, - zachęcanie rodziców do czynnego wypoczynku z dziećmi, - organizowanie sytuacji problemowych dotyczących potrzeby dostosowania ubioru do warunków pogodowych.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i nauczyciele wychowania fizycznego
2. Promowanie zdrowego odżywiania wśród dzieci. Zachęcanie do przewycięzania niechęci do niektórych posiłków i dbanie o estetykę spożywania posiłków.	- przygotowywanie wspólnego klasowego śniadania, - zapoznanie dzieci z piramidą żywienia, - spotkanie z pielęgniarką szkolną – przedstawienie skutków nieprawidłowego żywienia, - wspólne spożywanie posiłków.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i nauczyciele świetlicy
3. Zapoznanie dzieci z pojęciem „higiena”. Uświadamianie dzieciom potrzeby przestrzegania higieny.	- zorganizowanie w klasie kąpka czystości, - prezentacja plansz przedstawiających podstawowe czynności służące higienie osobistej, - wykonanie czynności związanych z przygotowaniem się do spożywania	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i wychowawcy klas

posiłków (mycie rąk, toaleta),
 - spotkanie z pielęgniarką szkolną – higiena snu i wypoczynku, dbałość o higienę jako sposób zapobiegania chorobom.

CEL OGÓLNY:

REAGOWANIE NA ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Zaznajomienie dzieci z pojęciem bezpieczeństwa oraz instytucjami służącymi jego zapewnieniu. Bezpieczeństwo na drodze, w domu i w szkole.	- organizowanie sytuacji problemowych i zabaw tematycznych, - organizowanie wycieczek, - utworzenie kodeksu klasy, - prezentacja instytucji służących zapewnieniu bezpieczeństwa, - przeprowadzenie pogadank z rodzicami.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i inni nauczyciele wychowawcy klas
2. Kształtowanie postawy ograniczonego zaufania do osób nieznanymi.	- czytanie dzieciom opowiadań poruszających problem okazywania zaufania osobom nieznanym, - przygotowanie gazetki prezentującej prawa dziecka, - przeprowadzenie pogadanki z rodzicami.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej wychowawcy klas
3. Wdrażanie dzieci do umiejętnego reagowania podczas wypadków.	- zapoznanie dzieci z regulaminami korzystania z sali gimnastycznej i boisk szkolnych, - udział w próbie ewakuacji szkoły na wypadek pożaru i innych zagrożeń, - eksponowanie w widocznym miejscu numerów alarmowych, - spotkanie z przedstawicielami Policji i Straży Pożarnej, - prezentacja plansz przedstawiających rodzaje zagrożeń płynących ze środowiska przyrodniczego.	wychowawcy klas pracownik BHP nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej,
4. Zapewnienie bezpieczeństwa w czasie zajęć lekcyjnych.	- kontrola osób wchodzących na teren szkoły.	dyrekcja szkoły, woźna, wszyscy nauczyciele

CEL OGÓLNY:

ELIMINOWANIE PRZEJAWÓW AGRESJI, PRZEMOCY, MOBBINGU I DYSKRYMINACJI W SZKOLE

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Zapoznanie dzieci z pojęciami: agresja, przemoc, zgoda i kompromis. Uczenie radzenia sobie z negatywnymi emocjami.	- organizowanie scenek sytuacyjnych prezentujących różne rodzaje emocji, - udział w zabawach i grach służących odreagowaniu złości, - pogadanki, - rozmowy indywidualne z uczniem, - wykorzystywanie naturalnych sytuacji w celu organizowania wzajemnej pomocy; zabieganie o zgodę i kompromis w sytuacjach konfliktowych.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej
2. Uświadomienie uczniom zjawiska mobbingu w szkole i jego skutków.	- pogadanki, rozmowy indywidualne oraz objęcie wsparciem i opieką uczniów będących ofiarami mobbingu.	Wychowawcy klas, pedagog
3. Szacunek wobec inności – działanie przeciw dyskryminacji.	- filmy animowane o omawianej problematyce, prezentacje multimedialne na zajęciach komputerowych.	wychowawcy klas, nauczyciele informatyki

CEL OGÓLNY:

KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Wzmacnianie poczucia przynależności do grupy klasowej.	- lekcje w klasach I –III, - imprezy i wycieczki klasowe, - organizowanie zabaw służących wzajemnemu poznaniu się dzieci.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy
2. Wzmacnianie poczucia własnej wartości.	- organizowanie różnorodnych kół zainteresowań, - uczestnictwo w konkursach, turniejach, zawodach sportowych, - promocja osiągnięć uczniów (apele, wystawy prac, gazetki szkolne).	nauczyciele dyrektor szkoły, nauczyciele przedmiotów, wychowawcy klas
3. Kształtowanie poprawnej komunikacji oraz budowanie pozytywnych relacji z rówieśnikami i dorosłymi.	- zabawy z zachowaniami grzecznościowymi w klasach I-III, - lekcje w klasach I-III, - integrowanie szkoły ze środowiskiem lokalnym – organizacja imprez środowiskowych, - współpraca z rodzicami, - wyjazdy, wycieczki, imprezy szkolne i pozaszkolne.	nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej dyrektor szkoły, nauczyciele, pracownicy szkoły wychowawcy klas, rodzice

CEL OGÓLNY:

ELIMINOWANIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z KOMUNIKACJĄ MIĘDZYLUDZKĄ

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1. Zapoznanie uczniów z problematyką cyberprzemocy.	- gazetka ścienna związana z dniem Bezpiecznego Internetu, - pogadanki w klasach.	wychowawcy klas, pedagog
2. Uświadomienie uczniom zjawiska stalkingu.	- pogadanki w klasach, gazetka ścienna. - zajęcia komputerowe	wychowawcy klas, pedagog

Klasy IV – VIII

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Lp.	Zadania	Metody	Odpowiedzialni
I	1. Kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku dla historii i tradycji, symboli narodowych. 2. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami obywateli zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. 3. Zapoznanie z historią i tradycjami symboli narodowych oraz historią i dziejami Jaworzna. 4. Zapoznanie z sylwetkami sławnych Polaków.	Lekcje historii i WOS-u Uroczystości szkolne, środowiskowe (Święto Niepodległości, 3 Maja), konkursy, wystawki gazetki, wycieczki do miejsc Pamięci Narodowej, wycieczki regionalne i lekcje muzealne.	wychowawcy, nauczyciel historii i WOS-u
II	1. Stwarzanie uczniom możliwości współdecydowania o klasie i szkole. 2. Poznawanie zasad zawartych w Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka. 3. Zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania demokratycznego państwa. 4. Uczenie zasad demokracji poprzez wybory do SU oraz do Młodzieżowej Rady Miasta.	Praca w samorządzie klasowym i szkolnym, opieka nad pracownią, terenem szkolnym, organizowanie imprez klasowych i szkolnych. Praca w grupach, dyskusja, debata. Przeprowadzenie wyborów zgodnie z obowiązującymi zasadami.	wychowawcy, nauczyciel historii i WOS-u, opiekunowie SU

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie prawidłowych postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

Lp.	Zadania	Metody	Odpowiedzialni
I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja treści etyczno- moralnych zawartych w programach nauczania. 2. Tworzenie reguł współżycia klasowego. 3. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu. 4. Zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością karną za konkretne wykroczenia popełniane przez nieletnich. 5. Wpajanie szacunku dla cudzej i prywatnej własności, eliminowanie kradzieży i niszczenie mienia. 6. Stała kontrola spełniania obowiązku szkolnego pod kątem frekwencji. 7. Proponowanie wzorców osobowych zaczerpniętych z historii, literatury, świata współczesnego. 	<p>Uroczystości szkolne, realizacja treści zawartych w programach nauczania, katechezy, WOS, historii spotkania z pedagogiem, policjantem, ankiety, dyskusje, debaty, wywiady, psychodramy.</p>	<p>wszyscy nauczyciele, pedagog</p>
II	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie wiedzy nt. praw dziecka zawartych w Konwencji Praw Dziecka i jej przestrzegania w Polsce. 2. Realizacja programu wychowania do życia w rodzinie. 3. Kontynuowanie przekazywania systemów wartości związanych z rodziną. 4. Szczególna opieka nad dziećmi z rodzin patologicznych i zagrożonych patologią. 5. Udział w akcjach charytatywnych i wolontariacie w środowisku szkolnym i lokalnym. 6. Organizowanie imprez z udziałem rodziców. 7. Wyróżnianie rodziców za pracę na rzecz szkoły. 	<p>Pogadanki, dyskusje, organizowanie spotkań z udziałem członków rodziny. Piknik</p> <p>Akcje charytatywne i wolontariat.</p>	<p>nauczyciel WDŻ, wychowawcy, pedagog, opiekunowie szkolnego koła wolontariatu</p>

III	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminowanie agresywnych zachowań i prób siłowych rozwiązywania konfliktów. 2. Uczucie się właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów. 3. Propagowanie życzliwości i otwartości w stosunkach międzyludzkich, kultury osobistej, zasad savoir vivre'u. 4. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. 5. Promowanie odwagi cywilnej i reakcji w przypadku bycia świadkiem przemocy, wandalizmu, obrażania innego człowieka – uczenie „mądrej reakcji”. 	<p>Dyskusje, psychodramy, spotkania z policjantem, pedagogiem, spektakle profilaktyczne, nagradzanie wzorowych postaw, upominanie źle zachowujących się uczniów. Zajęcia z wychowawcą.</p>	<p>Pedagog, wszyscy nauczyciele</p>
-----	---	--	-------------------------------------

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.

Lp.	Zadania	Metody	Odpowiedzialni
I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznawanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. 2. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów. 3. Przygotowanie do życia w społeczeństwie informatycznym i informacyjnym. 4. Praca z uczniem zdolnym i mającym problemy w nauce. 	<p>Ankiety, współpraca z rodzicami, Poradnię Psychologiczną – Pedagogiczną, zajęcia dydaktyczne wyrównawcze, koła zainteresowań, nauczanie indywidualne, - akcje biblioteczne, konkursy przygotowanie uczniów do konkursów</p>	<p>wszyscy nauczyciele, bibliotekarz</p>
II	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów ze sposobami zdobywania informacji. 2. Udział w konkursach przedmiotowych i innych, związanych z zainteresowaniami uczniów. 3. Przygotowanie zespołu uczniów do obchodów uroczystości zgodnie z kalendarzem imprez. 	<p>Udostępnianie czasopism, książek, filmy, Internet. Prezentacja uzdolnień, udział w konkursach przedmiotowych, ekologicznych, apele wychowawcze. Umieszczanie nazwisk</p>	<p>wszyscy nauczyciele, bibliotekarz</p>

4. Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.	zwycięzców na specjalnej tablicy.	
5. Prowadzenie kroniki szkolnej.		

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Lp.	Zadania	Metody	Odpowiedzialni
I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczulenie na szczególną dbałość o higienę ciała i odzieży w okresie dojrzewania. 2. Propagowanie zasad racjonalnego odżywiania się, dbania o rozwój fizyczny. 3. Realizacja działań profilaktyki zagrożeń i uzależnień. 4. Ukazywanie szkodliwości hałasu i dłuższego w nim przebywania. 5. Przekazywanie podstawowej wiedzy nt. udzielania pierwszej pomocy. 6. Zapoznanie uczniów z instrukcjami obowiązującymi w razie ogłoszenia alarmu oraz drogami ewakuacyjnymi. 7. Monitorowanie zachowań uczniów w szkole. 8. Promowanie racjonalnego rozkładu dnia: sen, czas poświęcony na naukę i wypoczynek. 9. Znaczenie czynnego wypoczynku na świeżym powietrzu w dobie rozwoju techniki, komputeryzacji i innych zagrożeń cywilizacyjnych. 10. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły. 11. Zapewnienie uczniom opieki, pomocy pedagogicznej oraz opieki nauczyciela świetlicy po skończonych lekcjach. 	<p>Pogadanki, filmy, spotkania z pielęgniarką, spektakle profilaktyczne,</p> <p>pogadanki z pedagogiem,</p> <p>Uczestnictwo w lekcjach Edb</p> <p>- konkursy</p> <p>- projekty</p>	<p>wychowawcy,</p> <p>pedagog,</p> <p>pielęgniarka,</p> <p>nauczyciel EDB,</p> <p>nauczyciel zajęć technicznych</p>

II	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów ze skutkami ingerencji człowieka w świat przyrody, aktualnym stanem środowiska naturalnego. 2. Zapoznanie z instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska. 3. Dbanie o czystość terenu szkoły i jej najbliższego otoczenia. 4. Uczenie właściwego zachowania w kontaktach z przyrodą, eliminowanie zjawiska znęcania się nad zwierzętami. 	<p>Wycieczki klasowe, pogadanki, dyskusje, SKS, treningi, festyny, selektywna zbiórka surowców wtórnych, Dzień Ziemi, Sprzątanie świata, konkursy, wystawki, inscenizacje, projekty</p>	<p>wychowawcy, nauczyciel biologii, przyrody, świetlicy</p>
----	--	---	---

Preorientacja zawodowa

Lp.	Zadania	Metody	Odpowiedzialni
I	Przygotowanie do dalszego etapu kształcenia	<p>Adekwatny wybór szkoły ponadpodstawowej dostosowany do możliwości uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trening zawodoznawczy, - współpraca z Młodzieżowym Centrum Kariery w Jaworznie i Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaworznie, udzielanie pomocy w uzyskaniu informacji o warunkach przyjęć do szkół ponadpodstawowych: - spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, - możliwości rynku pracy w mieście, - udział w targach pracy, - organizacja „Targów Edukacji” w szkole i zapoznanie z ofertą szkół ponadpodstawowych w mieście 	<p>wychowawcy, doradca zawodowy</p>

Podmioty współpracujące ze szkołą w realizacji zadań wychowawczo- profilaktycznych

Współpraca z rodzicami:

1. Systematyczne spotkania nauczycieli z rodzicami.
2. Zebrania ogólne rodziców, Rady Rodziców, spotkania z dyrektorem szkoły (co najmniej dwa razy w roku).
3. Indywidualne spotkania nauczycieli z rodzicami wg potrzeb.
4. Pedagogizacja rodziców.
5. Zapoznanie rodziców z:
  - zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno – wychowawczymi w danej klasie i szkole,
  - przepisami dotyczącymi zasad oceniania klasyfikowania i promowania uczniów,
  - organizacją opieki psychologiczno-pedagogicznej, harmonogramem zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę,
  - statutem szkoły.
6. Udział rodziców w podejmowaniu różnych decyzji istotnych dla pracy szkoły: Rada Rodziców, rady klasowe rodziców, indywidualne inicjatywy rodziców.
7. Współdziałanie z rodzicami podczas organizowania wypoczynku uczniów – wycieczki.
8. Angażowanie rodziców do wykonywania prac na rzecz szkoły.
9. Uehonorowanie rodziców najbardziej zaangażowanych w prace na rzecz szkoły – wręczenie podziękowania podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego.

Współpraca szkoły ze środowiskiem:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna:

- korzystanie z zaleceń poradni podczas pracy z uczniem mającym trudności w nauce lub zaburzenia w zachowaniu,
- kierowanie uczniów z problemami dydaktyczno-wychowawczymi na badania, konsultacje,
- zapraszanie pracowników na spotkania z nauczycielami, rodzicami prowadzenie warsztatów, szkoleń.

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- finansowanie obiadów oraz przyborów szkolnych dzieciom z rodzin najuboższych,
- Udział pedagoga szkolnego w spotkaniach dotyczących: zakładania Niebieskiej Karty, Posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie;

3. Policja:

- spotkania uczniów z policjantem – pogadanki nt. bezpieczeństwa i aktualnych zagrożeń,

- współpraca w zakresie rozwiązywania poważnych problemów wychowawczych z uczniami (indywidualne rozmowy).

4. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:**

- współpraca w zakresie realizowanych w szkole działań profilaktycznych: programy profilaktyczne, konkursy wiedzy, spektakle profilaktyczne, pomoce dydaktyczne do realizacji ww. działań (DVD, kasety video, poradniki, itd.).

5. **Kościół :**

- udział przedstawicieli kościoła w uroczystościach szkolnych,
- udział w rekolekcjach wielkopostnych.

6. **Miejska Biblioteka Publiczna:**

- udział w organizowanych konkursach, zajęciach edukacji czytelniczej i medialnej,
- udział w organizowanych imprezach okolicznościowych, zajęciach edukacyjnych, spotkaniach z ciekawymi ludźmi (aktorzy, pisarze).

7. **Sąd:**

- współpraca z kuratorami sądowymi uczniów
- spotkania i rozmowy z kuratorami nt. podopiecznych (sytuacja rodzinna, wyniki w nauce, zachowaniu).

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele i pracownicy Szkoły. Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 12 w Jaworznie na lata 2017-2020 jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program podlega monitorowaniu i ewaluacji.

Ewaluacja programu:

Cel ogólny ewaluacji:

Podniesienie efektywności pracy szkoły.

Cel szczegółowy:

Sprawdzenie funkcjonowania Programu wychowawczo-profilaktycznego w praktyce szkolnej oraz jego modyfikacja i wyeliminowanie dostrzeżonych braków.

Efekty działań wychowawczo-profilaktycznych będą monitorowane na bieżąco.

Sposoby zbierania informacji:

- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych,
- rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami,
- analiza dokumentów,
- ankiety,
- wywiady.